

VERGİDE GÜNDEM

M. **FATİH KÖPRÜ** / EY DİREKTÖR
fatih.kopru@tr.ey.com
www.vergidegundem.com

Bir borç yapılandırması daha...

30 Nisan'da TBMM'ye yeni bir yasa tasarısı sunuldu. Tasarıda, emeklilere bayram ikramiyesi, imar barışı gibi dikkat çeken düzenlemeler yanında vergi ve SGK borçlarının yapılandırılması, matrah artırım, işletme kayıtlarının düzeltilmesi gibi konular da var.

Henüz 2016 yılında çıkan yasa (6736 sayılı) kapsamında yapılandırılan borçların taksitleri bitmeden yeni bir yapılandırma düzenlemesi daha geliyor. Başta vergi borçları olmak üzere kamuya olan borçların yeniden yapılandırılmasını içeren tasarı 30 Nisan'da Meclis Başkanlığı'na sunuldu. Oldukça kapsamlı bir tasarı. Devletin kesinleşmiş vergi ve sosyal güvenlik alacaklarının yapılandırılmasının yanında, dava safhasında bulunan vergi alacakları ile halen devam eden vergi incelemeleri kapsamında tarh edilecek vergiler de düzenlemenin kapsamına giriyor.

Tasarı ayrıca matrah ve vergi artırım yoluyla mükelleflerin son dört yılının (komisyon veya genel kurulda 2017 yılı da dahil edilerek beş yıla çıkarılabilir) vergi incelemesi kapsamı dışına çıkarılmasını içeriyor. İşletme kayıtlarının düzeltilmesine (kasa, stok, sabit kıymet gibi) imkan sağlayan düzenlemeler de tasarıda yer alıyor.

Bu hafta söz konusu tasarının mükelleflerin kesinleşmiş vergi borçlarının yapılandırılmasıyla ilgili düzenlemeleri üzerinde duracağız. Önümüzdeki haftalarda, tasarının akıbetine ve diğer vergisel düzenlemelerine de değineceğiz.

KAPSAMA GİREN ALACAKLAR

Yasanın kapsamı açısından 31 Mart 2018 tarihi önemli. Genel olarak bu tarihten önceki dönemlere ilişkin olan vergi borçları ile yine bu tarihe kadar verilmiş olan beyannamelerdeki vergilerin yapılandırma kapsamına girdiğini söyleyebiliriz.

Örneğin Şubat 2018 ve önceki dönemlere ilişkin aylık KDV, muhtasar, ÖTV, damga vergisi beyannameleri, 2017 ve daha önceki dönemlere ilişkin gelir vergisi beyannameleri üzerinden tahakkuk eden ve vadesi geçtiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz gelmemiş olan vergiler bu yasa kapsamında yapılandırılabilir.

Ayrıca, 2018 yılına ilişkin olarak 31 Mart 2018 tarihinden önce tahakkuk eden vergilerin de bu kapsama girdiğini hatırlatmakta fayda var.

Sadece yukarıdaki vergiler değil bütün bu vergilere bağlı vergi cezaları ile gecikme faizleri, gecikme zamları da yasa kapsamında. Ancak, 2018 yılında ödenmesi gereken geçici vergiler, 2017 yılına ilişkin gelir vergisinin ikinci taksiti ve 2018 yılı motorlu taşıtlar vergisinin ikinci taksiti yapılandırma kapsamına girmiyor.

Aynı tarihten önce yapılan tespitlere ilişkin olarak kesilen vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları da yapılandırmadan yararlanamıyor.

EMLAK VERGİLERİ

Yasa tasarısında yapılandırma imkânının Maliye Bakanlığı'na ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklar için geçerli olduğu belirtiliyor. Buna göre yukarıda kapsamı belirtilen vergilerin yanında başta emlak vergisi olmak üzere belediyeler tarafından tahsil edilen vergiler ve hizmet bedelleri de yeniden yapılandırma kapsamına giriyor.

FAİZİN BİR KISMI SİLİNİYOR

Yasanın yayımlandığı tarih itibarıyla, vadesi geldiği halde ödenmemiş veya ödeme süresi henüz geçmemiş olan vergiler ve bunlara bağlı vergi cezaları ile gecikme faizi ve gecikme zamları yasanın kapsamına giriyor.

Bu borçlardan vergi aslı için herhangi bir indirim uygulaması söz konusu değil. Yapılandırma talep eden mükellefler vergi aslının tamamını her halükarda ödemek zorundalar. Vergi aslına bağlı olarak kesilmiş olan vergi cezaları (vergi ziyat cezası gibi) ise tamamen siliniyor. Gecikme faizi ve gecikme zammı gibi alacaklar da siliniyor ancak bunların yerine vergi aslı üzerinden kanunun yayımlandığı tarihe kadar

yurtiçi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanan bir faizin ödenmesi gerekiyor. Yani özetlersek vergi aslı ve Yİ-ÜFE farkı ödenerek borçlar yapılandırılmış oluyor.

USULSÜZLÜK CEZASININ YARISI

Yasanın yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş olan, vergi aslına bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük gibi) ise yarısı siliniyor. Kalan yarısı ile bu tutara gecikme zammı yerine yasanın yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ödenmek suretiyle bu borçtan kurtulmak mümkün olacak. İştirak nedeniyle kesilmiş olan vergi cezaları için de aynı durum geçerli.

BAŞVURU ZAMANI

Yasa tasarısı önce Plan ve Bütçe Komisyonu'nda, ardından da Genel Kurul'da görüşülecek. Genel Kurul'da kabul edilip, Cumhurbaşkanı tarafından da onaylandığı durumda Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecek. Tasarıda başvurunun, yayım tarihini izleyen ikinci ayın sonuna kadar yapılması gerektiği belirtiliyor. Buna göre bütün bu prosedür mayıs ayında tamamlanabilirse, yapılandırma imkanından yararlanmak isteyen mükelleflerin temmuz sonuna kadar başvurmaları gerekecek.

Ama başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerinin Bakanlar Kurulu tarafından bir aya kadar uzatılacağına dair hatırlatmakta fayda var.

TAKSİTLE ÖDENEBİLİYOR

Yeniden yapılandırılan borç tutarının taksitle ödeme imkanı var. Bunun için başvuru sırasında 6, 9, 12 veya 18 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birinin tercih edilmesi gerekiyor. Bu durumda ödemesi gereken tutar;

- 6 eşit taksit için (1,045),
- 9 eşit taksit için (1,083),
- 12 eşit taksit için (1,105),
- 18 eşit taksit için (1,15),

katsayısı ile çarpılıyor ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle ödenecek taksit tutarı hesaplanıyor.

Örneğin 10 bin lira anapara, 10 bin lira vergi ziyai cezası ve 7 bin lira gecikme faizi borcu olmak üzere toplam 27 bin lira kesinleşmiş borcu olan bir mükellefin yapılandırma talebinde bulunduğunu ve anapara üzerinden gecikme faizi yerine 2 bin lira enflasyon

farkı hesaplandığını varsayalım. Bu durumda yasa kapsamında ödenecek tutar 10 bin lira anapara ve 2 bin lira enflasyon farkı olmak üzere 12 bin lira olacaktır.

Mükellefin 12 taksitte ödeme imkânından yararlanmak istemesi durumunda ödeyeceği toplam tutar (12.000 x 1,105) 13 bin 260 lira olacak ve iki ayda bir (13.260 / 12) bin 105 lira ödemek koşuluyla toplam 24 ayda borcunu kapatmış olacaktır.

Taksitle ödeme seçildiğinde ilk taksitin yasanın yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ayın sonuna (SGK borçlarında üçüncü ayın sonuna) kadar ödemesi şart. Buna göre yasa bu haliyle mayıs ayında yayımlanırsa, yapılandırılan vergi borçlarına ilişkin ilk taksitin eylül sonuna kadar ödemesi gerekiyor. Diğer taksitler ise birer ay atlayarak ödenecek. (ikinci taksit 30 Kasım 2018, üçüncü taksit 31 Ocak 2019 gibi.)

TAKSİTLERİ AKSATMAYIN

Taksitle ödeme seçilmesi durumunda özellikle ilk iki taksitin zamanında ödemesi çok önemli. Bunlar zamanında ödenmezse veya kalan taksitlerden bir takvim yılında en az üç taksit süresinde ödenmez veya eksik ödenirse yeniden yapılandırma hakkı kaybediliyor.

İlk iki taksit zamanında ödenmek şartıyla, diğer taksitlerin bir takvim yılında iki veya daha az aksatılması durumunda ise ödenmeyen veya eksik ödenen taksitlerin gecikme zammı oranında hesaplanan geç ödeme faizi ile birlikte son taksiti izleyen ayın sonuna kadar ödemesi durumunda yapılandırma hakkı kaybedilmiyor.

PEŞİN ÖDEME DAHA AVANTAJLI

Yapılandırılan borç peşin olarak da ödenebilir. Bu seçenek tercih edildiğinde bütün ödemenin ilk taksit süresinde yani yasanın yayımlandığı tarihi izleyen dördüncü ayın sonuna kadar (mayıs ayında yayımlanırsa 30 Eylül'e kadar) yapılması gerekiyor.

Peşin ödemenin bir avantajı daha var. Vergi tutarı üzerinden gecikme faizi ve gecikme zammı yerine hesaplanan enflasyon farkı (örnekteki 2 bin lira) üzerinden ayrıca yüzde 50 indirim yapılıyor. Yani örnekteki 10 bin liralık anapara ve bin liralık enflasyon farkı (2.000 x % 50) toplamı olan 11 bin lira eylül sonuna kadar peşin olarak ödendiği durumda, en baştaki toplam 27 bin liralık borç kapatılmış oluyor.